

SCENARIO:
MARKO STOJANOVIĆ

CRTEŽ:
ADAMOVIĆ • ILIEV • VRANDENČIĆ • BARBU
MALJENOVIĆ • STOJANOVIĆ • TARABIĆ
STOJKOVIĆ • ALEKSIĆ • BANOVIĆ
NIKOLIĆ • MURANOVIĆ • TUCIĆ

VEKOVNI EI

VII - NA KRAJU KRAJEVA

Mojoj kćerci Jani Stojanović - Svi moji krajevi za jedan njen početak

BEOGRAD 2015

IZDAJE

System Comics & Darkwood d.o.o.

www.systemcomics.com

www.darkwood.co.rs

ZA IZDAVAČA

Slobodan Jović i Zoran Moro

UREDNIČKI TIM

Igor Marković i Milan Jovanović

UREDNIK IZDANJA

Marko Stojanović

LOGO

Aleksa Gajić

ILUSTRACIJA NA NASLOVNOJ STRANI

Stjepan Šejić

UNOS TEKSTA

Marko Serafimović, Vladimir Vukašinović,
Ozren Miždalo, Denis Dupanović

ILUSTRACIJA NA ČETVRTOJ STRANI

Borislav Maljenović

DIZAJN UNUTRAŠNJIH NASLOVNIH STRANA

Ozren Miždalo

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Bojan Debenak

ŠTAMPA

AMD Sistem, BEOGRAD,
Avgust 2015.

TIRAŽ

500

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
ISBN xxx-xx-xxxx-xxx-x
COBISS.SR-ID xxxxxxxxxxxx

*Niko neće bez nevolje
život mirno proživeti.
Lele, lele!
Sad il sutra svako strada.*

ORESTIJE; EUMENIDE, Eshil

*Ti žrtvo beskrvna, ti senko avetna,
zar mi nećeš odgovorit? Reč mi prezireš?
A moj si, moja žrtva, za me hranjena.
I neću da koljem, častićeš me živ.*

ORESTIJE; EUMENIDE, Eshil

PREDGOVOR

Čudesnog li spleta okolnosti: u isti dan kad mi iz Pariza na Azurnu obalu stiže kompletna kućna biblioteka – brat bratu jedno pedesetak ogromnih kutija knjiga – to isto veče mi na mreži stiže PDF sedmih „Vekovnika“. Obradovah se, ne malo, i jednom i drugom! Sutradan sam, po primanju tolike pošiljke, odmah prionuo na rasklapanje kutija i raspoređivanje knjiga po policama već spremnim da ih prime. Otvaram tako prvu kutiju – kratcu, Bogu hvala, stripovima – kad, prvi na koji nailazim nosi naslov – „Postelja od gloga“ (strip o vampiru Luki Vraniću Dejana Vujića)! Eto slučajnosti, pomislih. Spremam se za pisanje o „Vekovnicima“, a u rukama mi njegov daleki predak! Uz dobar predgovor Gorana Skrobonje. Dovoljno da sagledam pređeni put.

„Vekovnici“, do danas, to su: osam albuma – s tim što nulti može da se računa i kao dupli – dva spin-offa („Beskrvni“ 1 i 2), kao i zamašan broj referentnih kritičkih osvrti iz pera najboljih tumača žanra. Marko Stojanović nam u sedmom albumu – duplom, da se razumemo (imate pred sobom čitavih 75 strana čistog stripa!) – pruža dozirano saznavanje osnovnih polazišta serijala, mitosa iz okultnog i onostranog, bajkolikog koliko i kobnog (krvav je put do Mape!), putem naoko nelinearnog pripovedanja, ali gde je svaka priča užlebljena u celinu tako da kao pri polaganju poslednje kocke u pazlu prosine čitava freska. Scenarista priče završava efektnim poentiranjem, težište je uvek na epskom kodeksu, dok se ironijski podtekst podrazumeva. Izrazit je i Markov pripovedački dar, osećanje za jezik, rečenički sklop. On se vešto koristi različitim narativnim oblicima, blista u baroknim obrtima. Retko je koji naš strip desezao do čisto književnih vrlina. Ovaj njima obiluje.

„Vekovnici“ su junačka fantazija u kojoj čas pratimo linear- no pripovedanje, čas se priča pomalja iz pazla, rekoh, iz kolaža više odvojenih, kratkih, epizoda datih iz perspektive toka svesti, flešbeka. Suvereno vladanje likovno-pripovednim tehnikama omogućava vešto poigravanje prostorom table. Toj igrivosti ne odolevaju ni crtači – sasvim zreli i oprobani kod kuće i u inostranstvu – željni da pruže što raznovrsnije prelome (od čisto narativnih do proizvodnih) baš na takvom scenarističkom predlošku. Scenarista tako piše

uputstva za organizaciju table koje obrađuju trenutno, spoljašnje dešavanje dok u prvi plan ističe unutrašnje zbivanje, duševna kolebanja junaka, on pri pisanju ima u vidu i spoljašnje i unutrašnje scene koje, u duhu čitalaca, bude slike kojih, kao takvih, nema na tabli. To je u stripu vrlo redak i sjajan efekat, srodan delovanju pisane reči. Tehnika toka svesti, povezivanja stvari po principu asocijacija srodnih misli otvara vam priču za pričom, album za albumom, vezuje serijal u jasnu i koherentnu celinu.

Čitajte o propasti vilinskog roda, o Zlom oku koji preti da zatre svet, o sukobu Pokajnika i Beskrvnih koji se vodi kroz razne vremenske planove, kulturne i civilizacijske kodove, takoreći od prapočela sveta. Ovo je dobar povod da scenarista i crtači putuju kroz voljene kulture i legende i pruže vlastito, mitopoetsko, čitanje istih. Ovo je veliki praznik srpskog i balkanskog stripa. To je, takoreći jedini – ali kakav! – domaći medij gde svoje umeće mogu da ispolje crtači umorni od uloge tuđih najamnika. Ovo je nešto svoje. Ovo je nešto u šta se veruje. Ovo je čista stvaralačka i čitalačka radost. Ovo su „Vekovnici“.

Boris Lazić rođen je 1967. u Parizu, Francuska. Doktorirao je književnost na Sorboni. Piše poeziju, prozu, eseje i kritiku, prevodi sa francuskog, engleskog kao i na francuski. Knjige pesama: „Posrnuće“, 1994; „Okeanija“, 1997; „Zapis o beskraju“, 1999; „Psalmi inovernog“, 2002; „Pesme lutanja i sete“, 2008; „Orfej na limesu“, 2012; „Kapi slasti“, 2013. „Knjige putopisne proze i eseja: Beleške o Arkadiji“, 2000; „Turski divan“, 2005; „Vrt zatočenika – uporedne studije iz devete Umetnosti“, 2010. Romani: „Gubilište“, 2007; „Pank umire – geopoetička Hronika“, 2013. Priredio i preveo na francuski knjigu Petra Petrovića Njogoša „Luča Mikrokozma“, 2001, 2002, 2010. i antologiju savremene srpske poezije „Anthologie de la poésie serbe contemporaine“, 2011. Živi u Nici.

SADRŽAJ:

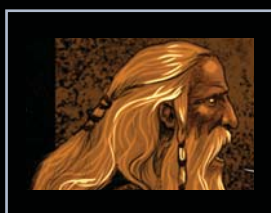

7 – 14 KRAJ

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ
CRTEŽ – JANA ADAMOVIĆ (8-9, 14), TODOR ILIEV (10-13)
KOLOR – ALEKSANDAR PETRARKOVIĆ (8-9, 14)
NASLOVNICA – VLADIMIR BRAJOVIĆ

NAJAMNIK 15 – 19

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO
MARIO VRANDENČIĆ – CRTEŽ
DAMJAN MIHAILOV – KOLOR
BORIS TALIJANČIĆ, VLADIMIR MARIO DAVIDENKO – NASLOVNICA

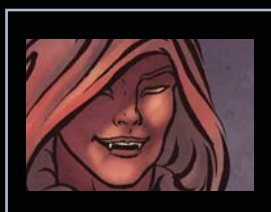
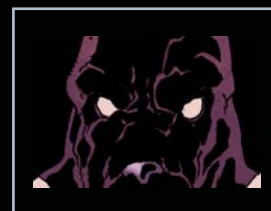

20 – 24 LEGENDA

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ
CRTEŽ – ADRIJAN BARBU
KOLOR – DARKO STOJANOVIĆ
NASLOVNICA – PETAR STANIMIROV

USUD 25 – 31

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO
BORISLAV MALJENOVIC – CRTEŽ
ALJOŠA TOMIĆ – KOLOR
VANJA TODORIĆ – NASLOVNICA

32 – 36 DUG

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ
CRTEŽ – IVAN STOJANOVIĆ FIKI
KOLOR – ALJOŠA TOMIĆ
NASLOVNICA – BORIS NEZHENIĆ

37 – 43 ČAST

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO
IVAN STOJANOVIĆ FIKI – CRTEŽ
DANKO DIKIĆ, OZREN MIŽDALO – KOLOR
IVAN STOJANOVIĆ FIKI, DANKO DIKIĆ – NASLOVNICA

BLAGOSLOV 44 – 48

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ

CRTEŽ – BRANKO TARABIĆ

KOLOR – DEJAN SEDLAN

NASLOVNICA – SRDAN NIKOLIĆ PEKA, ALJOŠA TOMIĆ

49 – 53 SUNCE

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO

IVAN STOJKOVIĆ – CRTEŽ I KOLOR

VELIBOR STANOJEVIĆ – NASLOVNICA

POSAO 54 – 60

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ

CRTEŽ – VLADIMIR ALEKSIĆ

KOLOR – ALEKSANDAR ANDELKOVIĆ, VLADIMIR ALEKSIĆ

NASLOVNICA – IGOR KRSTIĆ

61 – 65 TERET

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO

SINIŠA BANOVIĆ – CRTEŽ I KOLOR

MIJAT MIJATOVIĆ – KOLOR

TODOR ILIEV – NASLOVNICA

ZRTVA 66 – 72

SCENARIO – MARKO STOJANOVIĆ

CRTEŽ – MARKO NIKOLIĆ (67,69,71,72), SABAHUDIN MURANOVIĆ MURAN (68,70,72)

KOLOR – TONI ANASTASOVSKI

NASLOVNICA – MIODRAG IVANOVIĆ MIKICA, DENIS DUPANOVIĆ

73 – 80 POČETAK

MARKO STOJANOVIĆ – SCENARIO

ZORAN TUCIĆ – CRTEŽ

TIBERIJE BEKA – KOLOR

RADE TOVLADIJAC – NASLOVNICA

BIOGRAFIKE 82 – 87

STOJANOVIĆ / ADAMOVIĆ / PETRIKANOVIĆ / ILIEV

KRAALJ

OD ČEGA BEŽIS,
VILIN RODE?

OD KRAJA...

...KA POČETKU.

ŠTA RADIŠ IZA
MUDRAČEVIH
LEĐA, FLUKO?

ZAR NEMAŠ SASTANAK SA
VRHOM ŽELEZNOG KOP-
LJA KOD KARIFURGASA O
PRVOM PUNOM MESECU?

POHITAJ, POHITAJ...
SVI ČEKAJU SMRT,
A ONA NIKOGA!

ZASTO OVO ČINIŠ, BANŠI?

...ZASTO ŽELIŠ DA
UNIŠTIŠ SVET?

MOGLA BIH DA TE PITAM ZASTO
TI ŽELIŠ DA GA SPASIŠ...

...ALI TO BI ZNAČILO DA ME ZANIMAJU
TVOJI RAZLOZI ŠTO PROSTO NIJE ISTINA.

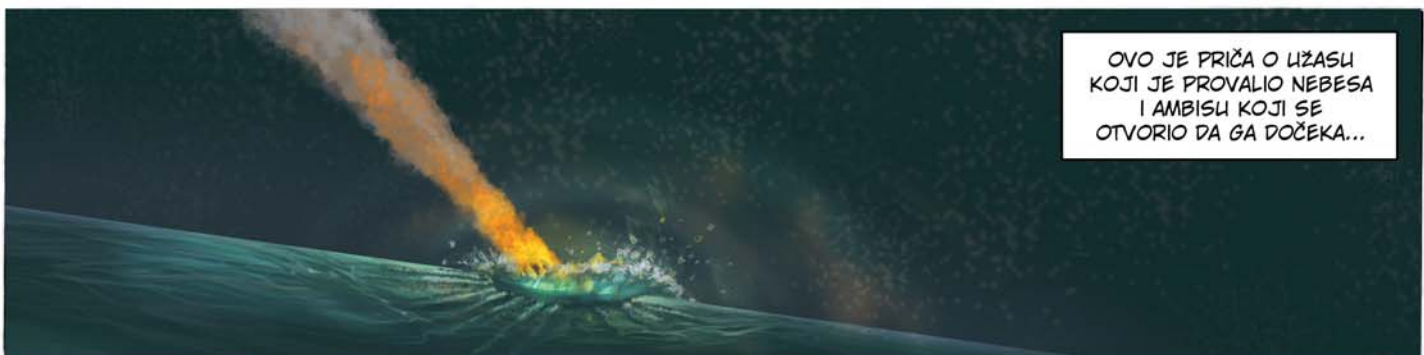
AKO ĆE TE TO SKLONITI S MOG PUTA,
ISPRIČAĆU TI PRIČU ZA KOJU SAM
SIGURNA DA SI JE VEĆ ČUO, ZASTO NE?

NE IZ TVOJIH LISTA.
NE OD ONOG
O KOME JE PRIČA.

O, NIJE OVO
PRIČA O MENI.

OVO JE PRIČA O UZASU
KOJI JE PROVALIO NEBESA
I AMBISU KOJI SE
OTVORIO DA GA DOČEKA...

OVO JE PRIČA O BALORU ZLOG OKA
I ARMIJI FORMORA KOJU JE TIM
ISTIM OKOM OKO SEBE SAKUPIO...

...O TAMNOJ PLIMI KOJA JE GUTALA
JEDNU PO JEDNU VILINSKU ZEMLJU...

...I JEDINOJ KOJA SE ODVAŽILA
DA JOJ SE SUPROTSTAVI,
MOJOJ SESTRI BLIZNAKINJI.

NEMOJ,
AINE! NIKADA TI TO
NEĆE OPROSTITI...
NIKADA TO NEĆE
OPROSTITI
MENI.

PORUKA OD
AINE, BOGINJE LJUBAVI,
RASTA I PESME, ZAŠTITINICE
SVETLA I SUNCA... SASTANAK U
GRIMIZNOM GAJU, POZVANI
SVI, VELIKI I MALI.

KOLIKO SE SEĆAM
PRIČE, BANŠI...

...PROBLEM NIJE U TOME
ŠTO JE TVOJA SESTRA
ODLUČILA DA SE BORI...

...PROBLEM JE LI TOME
KAKO JE TO URADILA.

VILINSKI PRVACI
SU ZBRISANI. ISPUNILA SAM ONO
ŠTO SAM OBEĆALA, VREME JE DA
VAŠ GOSPODAR UČINI ISTO.
VODITE ME K NJEMU!

UČINILA JE TO KAKO
JE ZNALA I UMELA.

EVO TI SVA
MRŽNJA PREVARENIH I IZDANIH,
EVO TI ZADNJE MISLI MUČKI
UMORENIH...

DA, OKRVAVILA JE RUKU.
ŽRTVOVALA JE NEKE DA
BI SPASILA SVE OSTALE...

...I EVO TI SA NJOM
I SAV PREZIR PREMA SEBI
ONE KOJA IH JE PREVARILA,
IZDALA I UBIILA!

...UMRLA JE DA BI SVET
DOŽIVEO DA JOJ SUDI.

U TOME I JESTE PROBLEM,
ZAR NE? NISU SUDILI NJOJ...

BILO TI JE ZNANO ŠTA
TVOJA SEŠTRA SMERA. ZNALA SI
DA ĆE NAŠA BRAĆA UMRETI, ALI ONIMA
KOJI SU TO HTELI DA ZNAJU
NISI HTELA DA KAZES.

...VEĆ TEBI.

BILA SI
BRIGID, VILA
NAPRETKA.

NE ZASLUŽUJEŠ
DA TO I OSTANEŠ. OD
SADA, ZNAČES ČAS
SVAČIJE SMRTI...

...I GOVORIČES
GA ONIMA KOJI NE
ŽELE DA ZNAJU KAD ĆE
SKONČATI... TO ĆE BITI
TVOJA KAZNA.

ODLAZI
ODAVDE.

ODLAZI I
BUDI BANSI, VILA
KOJA NAJAVLJUJE
NESREĆU.

SUDILI SU MENI
A PRÉSUDILI SEBI.

JER, KAD JEDNOM NEKOME OTKRIJEŠ
NJEVOV KRAJ, NJEVOVA BUDIĆNOST
POSTAJE ZACRTANA, NEPROMENLJIVA...

...A JA SADA ZNAM ČAS U KOME ĆE
SVĀT SKONĀATI. ZBIĆE SE ONDA KAD
BALOR ZBACI SVOJE LEDENE OKOVE...

...DOK MAPA KOJU SAM SAĀINILA
JASNO POKAZUJE PUT DO
TOG MĀSTA I ĀASA ONIMA
KOJI TO NE ŹELE DA ZNAJU...

...SVIMA NA OVOM SVĀTU.

ETO, SAD ZNAŠ
SVE... SVE
SEM TRENUTKA
SVOJE SMRTI.
HOĆEŠ LI DA
ZNAŠ I TO?

DA... ŠTO ZNAČI DA MI
GA NEĆEŠ SAOPŠTITI,
JER TI TO TVOJA
KLETVA ZABRANJUJE.

JA JE, ISTINA, NOSIM NA SVOJIM
PLEĆIMA, ALI NIJE MOJA...

...VEĆ VAŠA, U ŠTA
ĆEŠ SE I SAM LIVERITI.

AKO UNIŠTIŠ SVET,
OBESMISLIĆEŠ
ŽRTVU
TVOJE SESTRE.

NEĆU...

JER SAM
NJENA ŽRTVA
UPRAVO JA.

LAGALA SI. OVA PRIČA JE
IPAK O TEBI.

JOŠ LVEK NIJE. ALI KAD JOJ
JEDNOM DAM KRAJ, ŠTO JEDINO
MOGU OKONČAVŠI OVAJ SVET...

POSTAĆE MOJA.

NAJAMNIK

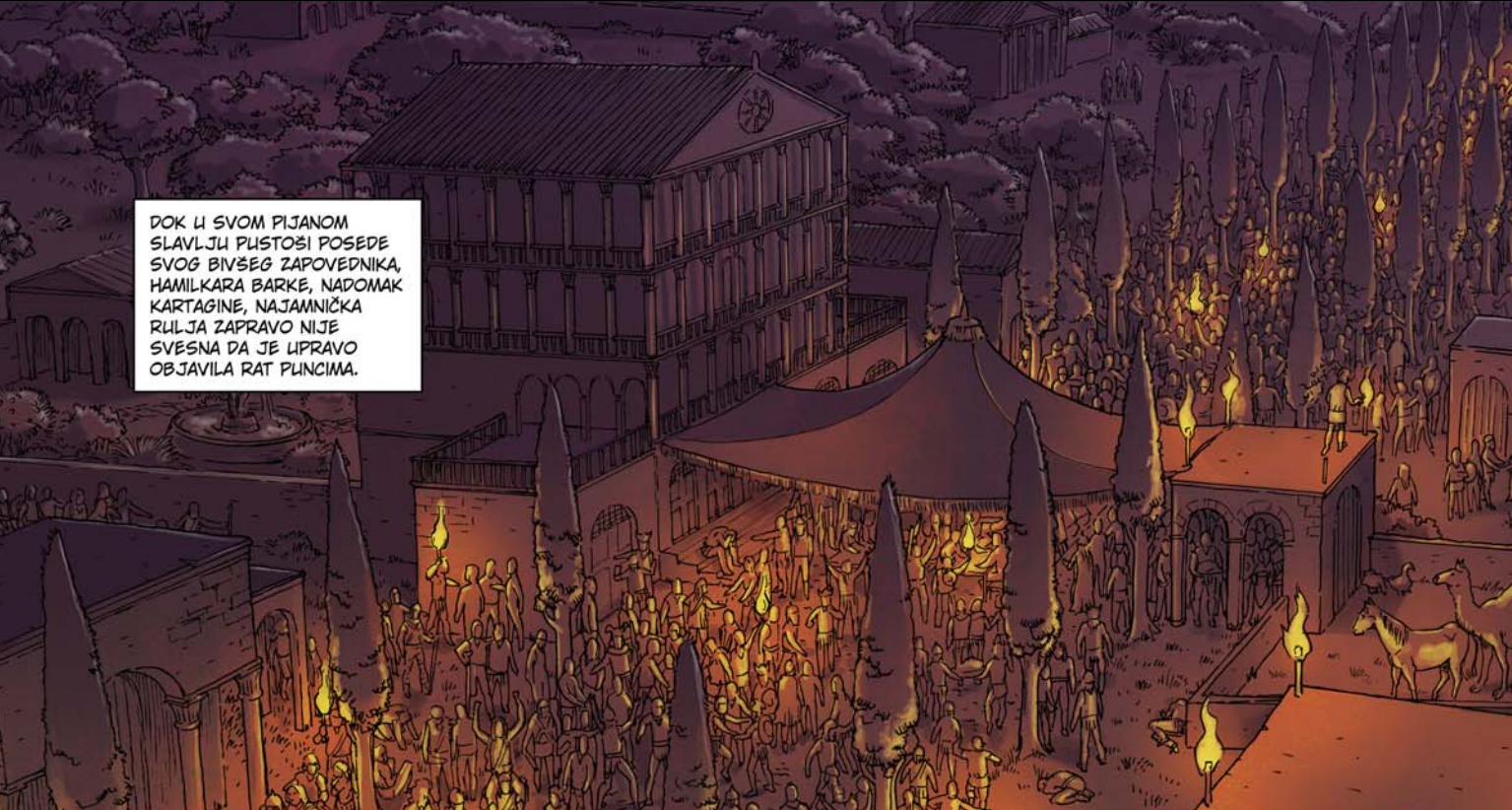
STOJANOVIĆ - VRANDEČIĆ - MIHAILOV

OVO ĆE ZAPOČETI RAT.

DOK U SVOM PIJANOM
SLAVLJU PUSTOSI POSEDE
SVOG BIVŠEG ZAPOVEDNIKA,
HAMILKARA BARKE, NADOMAK
KARTAGINE, NAJAMNIČKA
RULJA ZAPRAVO NIJE
SVESNA DA JE UPRAVO
OBJAVILA RAT PUNJCIMA.

NAJZAD, NAJAMNICI TEK ŠTO SU IZAŠLI IZ PRVOG PUNSKOG RATA U KOME
SU SE NA STRANI KARTAGINE TUKLI PROTIV RIMLJANA, I NOVI RAT, I TO SA
SVOJIM DOTADAŠNJIM GOSPODARIMA, POSLEDNJE JE ŠTO ŽELE.

NE, ONI ŽELE VOLOVSKO I OVNIJSKO PEČENJE U TRBUHU, REKE VINA
DA KLIZNU NIZ GRLO, GOLO ŽENSKO BEDRO POD PLANOM, I TEK PO
KOJU KRVAVU ČARKU, DA MIŠICA NE OSLABI I SRCE NE OMEKŠA...

...ONI ŽELE NADNICU KOJA IM JE OBEĆANA, NADNICU
KOJA ĆE OBEZBEDITI SVE ŠTO IM SRCE ISTE...